

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

เรื่อง “คำควบกล้ำ”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์
ครูวรรณรี วุ่นนุรักษ์

ทบทวน

ความรู้เดิม

อ่านและพิจารณาคำ

๑.

คาย → คลาย

๒.

กาง → กวาง

อ่านและพิจารณาคำ

๓.

คาน —————> ควาน

๔.

กาบ —————> กราบ

คำถามจุดประกายความคิด

(๑) คำคู่เปรียบเทียบที่ครูยกตัวอย่าง
มีสระเสียงเดียวกันหรือไม่

ค**า**ย / ค**ล**าย

ก**า**ง / ก**ว**าง

ค**า**น / ค**ว**าน

ก**า**บ / ก**ร**าบ

คำถามจุดประกายความคิด

(๒) การออกเสียงของคำคู่เปรียบเทียบ
ที่ครูยกตัวอย่างแตกต่างกันอย่างไร

คายน / คลายน

กวาง / กวาง

คาน / ความ

กาบ / กราบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของคำควบกล้ำแท้และคำควบกล้ำไม่แท้ได้
๒. อ่านออกเสียงคำควบกล้ำแท้และคำควบกล้ำไม่แท้ได้
๓. จำแนกคำควบกล้ำแท้และคำควบกล้ำไม่แท้ได้
๔. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน

เพิ่มเติม

ความรู้ใหม่

คำควบกล้ำ

คำควบกล้ำแท้

คำควบกล้ำไม่แท้

๑. คำควบกล้ำแท้

คำควบกล้ำ (อักษรควบ) หมายถึง พยัญชนะสองตัวเขียนเรียงกัน อยู่ต้นพยางค์ และใช้สระเดียวกัน เวลาอ่านออกเสียงกล้ำเป็นพยางค์เดียวกัน เสียงวรรณยุกต์ของพยางค์นั้นจะผันเป็นไปตามเสียงพยัญชนะตัวหน้า

ครอบครอง

๑. คำควบกล้ำแท้

พยัญชนะควบ

ภ

ล

ว

นิทานคำควบกลั้ว

พยัญชนะ ควบ	ไก่ (ก)	ชี (ข)	ควาย (ค)	ไป (ป)	พบ (พ)	ผี (ผ)	ตาย (ต)
ร	กร	ขร	คร	ปร	พร	-	ตร
ล	กล	ขล	คล	ปล	พล	ผล	-
ว	กว	ขว	คว	-	-	-	-

บทร้อยกรองที่ใช้ “ร” ควบกล้ำ

“ครอบครัวครูครั้นเครงครวญเพลงแว่ว
ช่างเพริศแพรวไพเราะเสนาะเสียง
วางโครงการปรองดองไตร่ตรองเรียง
ความพร้อมเพรียงโปรดปรานลูกหลานรัก”

นางสมบัติ ฤกษ์ชจรนามกุล ผู้ประพันธ์

บทร้อยกรองที่ใช้ “ล” ควบกล้ำ

“ปลุกกล้วยสวนครวญเพลงบรรเลงหวาน
เสียงพลิวผ่านปล่องไฟไกลเกินฝัน
พลอยเพลิดเพลินปล่อยปลาทำตะวัน
ผูกเปลปล้นคลาดเคลื่อนเคลื่อนกลาดไกล”

นางสมบัติ ฤกษ์ชจรนามกุล ผู้ประพันธ์

บทร้อยกรองที่ใช้ “ว” ควบกล้ำ

พ่อนั่งเกวียนมา

ดูกว้างคันคว่า

ขวัญขอซื้อขวาน

ปิดกวาดหยากไย่

มะขวิดคว่าหน้า

แวนแคว้นควันรุ่ม

พาควายเลียขวา

ศึกษาความหมาย

ใส่พานเรียงราย

ซักใยแมงมุม

ถือผ้าตราตุ้ม

หลบมุมหายใจ

นางสมบัติ ฤกษ์ขจรนามกุล ผู้ประพันธ์

๒. คำควบกล้ำไม่แท้

คือ คำที่มีพยัญชนะต้น ๒ ตัว ซึ่งมีตัว ร เป็นพยัญชนะตัวที่ ๒ เมื่อประสมสระเดียวกัน จะออกเสียงเฉพาะพยัญชนะตัวหน้าเท่านั้น
ไม่ออกเสียง ร

เช่น

จ ช ท ส ศ

๒. คำควบกล้ำไม่แท้

จริง

เสียง จ

สร้อย

เสียง ส

ศอกศร้า

เสียง ศ

ซรี่

เสียง ซ

สร้างสริม

เสียง ส

ศรษฐ

เสียง ศ

๒. คำควบกล้ำไม่แท้

ทราย

ชาย

ทรดทรม

ชุดชม

ทราบ

ชาบ

ทร

ช

บทร้อยกรองคำควบกล้ำไม่แท้

ทรวดทรงทราบทราบทราย   ทรดโตรมหมายนกอินทรี
ม้ทรีอินทรีย์มี   เทริดนนทรีพุทราเพรา
ทรวงไทรทรัพย์แทรกวัด   โทมNSSฉะเชิงเทรา
ตัว “ทร” เหล่านี้เรา   ออกสำเนียงเป็นเสียง “ซ”

กิจกรรม

จับปลาหาคำควบกล้ำ

ของฝากจากครู

ให้หนูคนเก่ง

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๖
เรื่อง คำควบกล้ำในภาษาไทย
๒. ครูอธิบายขั้นตอนการทำใบงานเพิ่มเติม
๓. ครูสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรม
และบันทึกผล

บทบาทนักเรียน

๑. นักเรียนฟังคำสั่งแจ้งการทำใบงานที่ ๖
เรื่อง คำควบกล้ำในภาษาไทย
๒. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๖
เรื่อง คำควบกล้ำในภาษาไทย

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านข้อความ
ที่กำหนดให้แล้วพิจารณา
คำควบกล้ำแท้และคำควบกล้ำ
ไม่แท้และนำคำมาเขียน
ในตารางให้ถูกต้อง

ตัวอย่าง   คนซื้ขลาดจะไม่กล้าพูดความจริง จึงทำให้ทุกคนรู้สึกเกลียดชัง

คำควบกล้ำแท้	คำควบกล้ำไม่แท้
ซื้ขลาด, กล้า, เกลียด	จริง

๑. ครูคำแปลงเป่าขลุ่ยได้ไพเราะเพราะพริ้งอยู่ในสวนพุทรา ใครได้ฟังจะรู้สึกเพลิดเพลิน
๒. คุณยายส่งเสริมให้ฉันสร้างบุญด้วยการสวดมนต์ก่อนนอนและกราบพระทุกคืน
๓. ประเทศไทยประสบปัญหาน้ำท่วมทำให้บ้านเรือนทรุดโทรมและเศรษฐกิจเสียหาย
๔. ครอบครัวของผมไปเที่ยวที่จังหวัดฉะเชิงเทรา
๕. พ่อค้าปลอมแปลงสินค้าเพื่อนำไปขายปลีกอย่างไม่เกรงกลัวใครจนกลายเป็นเศรษฐี

ของฝากจากครูให้หนูคนเก่ง

ข้อ	คำควบกล้ำแท้	คำควบกล้ำไม่แท้
๑.		
๒.		
๓.		
๔.		
๕.		

สรุป

บทเรียน

เฉลยใบงานที่ ๒ คำควบกล้ำในภาษาไทย

๑. ครูคำแปลงเป่าขลุ่ยได้ไพเราะเพราะพริ้งอยู่ในสวนพุทธา ใครได้ฟังจะรู้สึกเพลิดเพลิน

๒. คุณยายส่งเสริมให้ฉันสร้างบุญด้วยการสวดมนต์ก่อนนอนและกราบพระทุกคืน

เฉลย ใบงานที่ ๒ คำควบกล้ำในภาษาไทย

๓. ประเทศไทยประสบปัญหาน้ำท่วมทำให้บ้านเรือน
ทรุดโทรมและเศรษฐกิจเสียหาย

๔. ครอบครัวของผมไปเที่ยวที่จังหวัดฉะเชิงเทรา

เฉลย ใบงานที่ ๒ คำควบกล้ำในภาษาไทย

๕. พ่อค้าปลอมแปลงสินค้าเพื่อนำไปขายปลีก
อย่างไม่เกรงกลัวใครจนกลายเป็นเศรษฐี

คำถามสรุปบทเรียน

วันนี้ฉันได้เรียนรู้

อะไรบ้าง

ฝึกความคิด บทเรียนวันนี้

คำควบกล้ำ

คำควบกล้ำแท้

พยัญชนะควบมี ๓
ตัว คือ ร ล ว

พยัญชนะควบตัวหน้ามี ๗ ตัว
คือ ก ข ค ป พ ผ ต

ตัวอย่างคำควบกล้ำแท้ เช่น
ปลา เพลง ขวา กลาง

คำควบกล้ำไม่แท้

พยัญชนะควบมี ๑
ตัว คือ ร

พยัญชนะควบตัวหน้ามี ๕ ตัว
คือ จ ฉ ช ท ศ ส

ตัวอย่างคำควบกล้ำไม่แท้ เช่น
จริง ไซ้ รุคโทรม สร้อย

สิ่งที่โรงเรียนปลายทางต้องเตรียม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

๑. บัตรคำ
๒. บัตรพยัญชนะไทย ๔๔ ตัว
๓. ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง ไตรยางศ์
๔. ใบงานที่ ๗ เรื่อง จัดกลุ่มอักษร ๓ หมู่

บทเรียนครั้งต่อไป

“ไตรยางค์”

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

